

UVEREJNENÉ: 17/12/2015

Zdravotnícke noviny

Pacienti s vírusom HIV pribúdajú

Kvalitná liečba zmenila smrteľné ochorenie na chronické

Vlani diagnostikovali v Európe 142 000 nových pacientov, infikovaných vírusom HIV. Je to najvyšší počet za rok od začiatku sledovania ochorenia v 80. rokoch. **„Najväčší podiel na nepriaznivej štatistike má východná Európa, najmä Ukrajina a Rusko, ale rastúci trend badáme aj na Slovensku,”** uviedla riaditeľka Kancelárie SZO na Slovensku MUDr. Darina Sedláková, MPH. Podľa údajov ÚVZ SR patrí Slovensko k členským štátom EÚ s najnižším výskytom HIV infekcie, ale od začiatku storočia je zrejmy postupný rast.

„Ak ešte v roku 2012 diagnostikovali 50 nových pacientov, vlani to už bolo 86. Od začiatku vedenia štatistik v roku 1985 bolo na Slovensku registrovaných 777 prípadov infekcie,” povedala D. Sedláková. To je najnižší počet v krajine EÚ. Infekcia HIV sa v 62,7 percenta prípadov preniesla sexuálnym stykom medzi mužmi, 24,1 percenta infekcií bolo prenesených medzi heterosexuálmi. Liečba HIV/AIDS však zaznamenala v posledných rokoch výrazný kvalitatívny posun a zmenila charakter ochorenia zo smrteľného na chronické. Pacienti, ktorí sa liečia, majú dobrú kvalitu života niekoľko desaťročí a môžu sa dožiť vysokého veku. Ak je pacient infikovaný napríklad v 30. roku života, podľa štúdií môže žiť ďalších 45 rokov plnohodnotného života.

„V minulosti, keď sa pacient neliečil, trvalo v priemere osem až desať rokov, kým HIV infekcia prešla do štádia AIDS. Dnes, ak sa zodpovedne lieči, má veľkú šancu, že vírus nikdy neprejde do AIDS,” konštatoval prof. MUDr. Pavol Jarčuška, PhD., z Kliniky infektológie a cestovnej medicíny LF UPJŠ a UN LP v Košiciach. Ako dodal, **„v súčasnosti používané liečivá pri HIV sú bezpečné a retrovírusová liečba je vysokoúčinná. Dnes už je možná aj liečba trojkombináciou liečiv v jednej tablete”**. Liečba organizmus pacientov nezaťažuje a pri zodpovednom užívaní liekov je riziko prenosu nižšie. Dokonca aj ženy s infekciou HIV môžu porodiť zdravé deti a na Slovensku nie je ani jedno HIV pozitívne dieťa. **„Na druhej strane, nárast infikovaných na Slovensku je vyšší ako v ostatných štátoch EÚ, pribúda viac ako 80 nových pacientov ročne. To je v priemere asi 1,5 pacienta týždenne, a to až tak málo nie je,”** zdôraznil P. Jarčuška. Najrizikovejšia je podľa neho **„promiskuitná časť mužov, ktorí majú sexuálny styk s mužmi. Riziková sú aj promiskuitní heterosexuáli a narkomani, ktorí drogy užívajú vnútrožilovo, ale takých pacientov máme veľmi málo”**.

Vedúci občianskeho združenia Dom svetla Slovensko Miloš Štefančík upozornil, **„že aj keď súčasná liečba umožní pacientom udržať si dobrú kvalitu života, nedokáže ich ochrániť pred ľudskou hlúposťou a stigmatizáciou. Často potom strach z diskriminácie ovplyvní rozhodnutie ľudí nepodstúpiť testy HIV, aj keď si uvedomujú riziko, že sa mohli nakaziť”**.

KLINICKÝ OBRAZ A TERAPIA

Primoinfekcia: obraz chrípkového ochorenia do 3 - 8 týždňov u cca 50 % infikovaných

II. Latencia: spravidla žiadne ťažkosti

III. Symptomatická fáza: recidivujúce orofaryngeálne kandidózy, kandidové vulvovaginitídy, výsev herpes zoster, adnexitídy

IV. Štádium AIDS: veľké oportúnne infekcie, nádory Základom liečby je prevencia, včasná liečba oportúnnych infekcií a protívirusová terapia